

Eesti Teaduste Akadeemia mereteaduste komisjon

Põhikiri ja kodukord

Eesti Teaduste Akadeemia (TA) mereteaduste komisjon (MTK) moodustati Eesti TA juhatuse otsusega 25.09.2007.

Komisjoni esmasteks eesmärkideks on

- Eesti (mereteaduste) adekvaatne esindamine Euroopa Teadusfondi Mereteaduste Komitees (European Science Foundation, Marine Board) ning
- tegevus riigisisese nõustava koguna

Komisjoni vastutusalasse kuulub kõigi merede ja muude suurte veekogude ja nende ökosüsteemi funktsioneerimisega seotud teadusharude (nt mereteaduse ja limnoloogia mitmesugused harud, meregeoloogia, rannikutehnika ja –teadus, hüdroloogia, merepõhja ja mereelustiku ressursidega ja nende ekspluateerimisega seonduvad teaduslikud küsimused, mere ruumiline planeerimine) Eestis baseeruva kompetentsi tundmine ja esindamine. Mereteaduse all mõistetakse allpool nõnda defineeritud teadusharude kogumit.

MTK näeb enda olulise rollina olla sõltumatu ekspertide kogu, mis baseerub Eestis olemasoleval parimal kompetentsil mereteaduste vallas, on kursis mereteaduste arenguga rahvusvahelisel tasemel, ning mis käsitleb mereteaduse küsimusi võrdselt olulistena nii vertikaalsel (konkreetsel teadusharu teaduslikul kvaliteedil põhineval) kui ka horisontaalsel (mereteadus kui objektorienteeritud kompetents) tasandil.

Komisjoni pikajalisteks ülesanneteks on

- Eesti mere- ja rannikualade strateegiliste probleemide ja valdkondade identifitseerimine, vastavate andmebaaside ja registrite kujundamise nõustamine,
- keskkete ülesannete süvaanalüüsi ja diskussiooni soodustamine spetsialistide, teadlaste ja poliitikute koostöös,
- mere- ja rannikuteaduste strateegia koostamise ja täiendamise koordineerimine,
- osalemine merehariduse strateegia kujundamisel ja mereteaduse järelkasvu tagamisel erinevaid õppeasutusi tasakaalustava koguna,
- mereteaduse sõnumite edastamine ühiskonnale ja selle juhtstruktuuridele,
- Eesti riigi, asutuste ja institutsioonide nõustamine; sh. väljaspool Läänemerd paiknevate merealadega seonduvate võtme- ja tulevikuteemade osas,
- Eesti mere- ja rannikuteaduse ja limnoloogia kompetentsi konsolideerimine erinevate institutsioonide nägemuste harmoniseerimise ja ühendamise kaudu.

Oma eesmärkide ja ülesannete teostamiseks komisjon

- analüüsib Eesti mereteaduse võimalusi ja saavutusi ning tutvustab neid Teaduste Akadeemiale, riiklikele struktuuridele ja teistele asjakohastele asutustele;
- arutab regulaarselt mereteaduse sisulisi, sotsiaal-poliitilisi ning teaduslik-tehnilisi probleeme,
- kuulab ära aruandeid uurimis- ja arendustööde tulemustest ja kavadest,
- annab soovitusi ülevaadete ja analüüside koostamiseks Eesti ühiskonna ja/või riigi jaoks olulistest valdkondades,

- annab soovitusi Eesti teaduspoliitika kujundamiseks,
- teeb oma seisukohad ja ettepanekud teatavaks Eesti Teaduste Akadeemiale; vajadusel ka riiklikele struktuuridele või teistele institutsioonidele,
- moodustab ekspertgrupe, korraldab seminare ja väljasõituseid,
- kutsub oma koosolekutele ja vajadusel kaasab analüüside teostamisel eksperte väljaspoolt komisjoni,
- teeb koostööd Eesti riiklike struktuuride ja nende poolt moodustatud komisjonide ja nõukogudega, teadust finantseerivate institutsioonidega, kodu- ja välismaiste mereteadusega seotud teaduslike asutuste ja organisatsioonidega,
- kasutab muid hea tooni ja akadeemiliste tavadega kooskõlas olevaid vahendeid ja meetodeid.

Komisjoni koosolekud toimuvad vähemalt kaks korda aastas; üldjuhul ESF Merekomitee istungjärkude eel. Koosoleku kutsub kokku MTK esimees või aseesimees.

Komisjoni koosseisu moodustab ja komisjoni esimehe määrab oma otsusega Teaduste Akadeemia juhatus. Komisjoni kuulub üldiselt seitse teadlast, Eesti Mereakadeemia kui juhtiva merealase hariduse keskuse esindaja täievolilise liikmena ning kahe mere- ja muude veekogude problemaatikaga tihedalt seotud ministeeriumi – Keskkonnaministeeriumi ja Kaitseministeeriumi – esindajad konsulteerivate liikmetena. Komisjoni aseesimees valitakse täievoliliste liikmete seast lahtisel hääletusel.

Komisjon annab oma tööst aru Eesti Teaduste Akadeemia juhatusle. TA korraldab komisjoni töö teenindamise ja katab komisjoni tööga seotud otsesed kulud.

Eesti Teaduste Akadeemia juhatuse otsusega 25.09.2007 kutsuti komisjoni Tarmo Soomere (esimees), Georg Martin, Tiit Kutser, Urmas Lips, Alvar Soesoo, Tiina Nõges ja Kalle Olli.

Mereakadeemia esindajana kuulub komisjoni prof. Heiki Lindpere, Keskkonnaministeeriumi esindajana hr. Silver Vahtra ning Kaitseministeeriumi esindajana dr. Tarmo Kõuts.

MTK esimesel koosolekul 21.01.2008 valiti komisjoni aseesimeesteks Kalle Olli (Tartu Ülikool) ja Tiina Nõges (Maaülikool).

Kinnitatud mereteaduste komisjoni istungil 28. aprillil 2008